

RIGSARKIVET

Kirkeministeriet
Landsforeningen af Menighedsråd
Stifterne
Provstierne

Dato:
17. april 2018

Journalnummer:
17/09357

Telefon:
33 92 33 10

E-post:
mailbox@sa.dk

Vores reference:
KVK-MHA-LJ

Deres reference:

Vedr.: Høring om udkast til bekendtgørelse om bevaring og kassation af arkivalier hos menighedsrådene

Rigsarkivet har udarbejdet et udkast til en ny bekendtgørelse om bevaring og kassation af papirarkivalier og data fra it-systemer hos menighedsrådene.

Høringsmateriale

Høringsmaterialet består af følgende dokumenter:

- Udkast til bekendtgørelse om bevaring og kassation af arkivalier, skabt eller tilvejebragt af menighedsrådene.
- Udkast til bekendtgørelse om ændring i bekendtgørelse om arkivalier, skabt af provstier og provstiudvalg efter 1.1. 1980.
- Hovedindstillingen

Høringsfrist

Udkastet til bekendtgørelse sendes hermed i høring med svarfrist senest 18. maj 2018.

Hørings svar sendes til mailbox@sa.dk med emnet ”Hørings svar fra XX, journalnummer 17/09357”.

Rigsarkivet beder om, at der indsendes ét samlet svar på provsti-niveau.

Baggrund

De nuværende bevarings- og kassationsbestemmelser for menighedsrådene blev udstedt i 2003, da de erstattede bestemmelser fra 2001. Som led i det løbende arbejde med at sikre bevaringen af arkivalier, der har historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere og myndigheder og samtidig sikre muligheden for kassation af ikke-

bevaringsværdige offentlige arkivalier, har Rigsarkivet udarbejdet et udkast til revision af bestemmelserne. Vi agter fortsat at sikre den bedst mulige dokumentation af menighedsrådenes arbejde, men med så begrænset et ressourceforbrug som muligt både for menighedsrådene og os. Vi har derfor gennemført en analyse, der viser, at de vigtigste dele af menighedsrådenes virksomhed dokumenteres gennem oplysninger, der lægges på internettet og dermed bevares af Det Kongelige Bibliotek, eller som bevares hos andre kirkelige myndigheder. Det foreliggende udkast skal ses på baggrund af:

- De meget høje omkostninger ved indsamling af menighedsrådsarkivalier set i forhold til arkivaliernes bevaringsværdi. Skønsmæssigt skaber hvert menighedsråd omkring 10 cm arkivalier pr. år.
- Digitaliseringen af menighedsrådenes arbejde, hvor centrale dele af det bevaringsværdige materiale nu publiceres på internettet.
- Muligheden for at kompensere for informationstab ved at bevare mere materiale på provstiniveau.

Det er således vores vurdering, at Rigsarkivet og menighedsrådene ikke behøver bruge ressourcer på at aflevere arkivalier, skabt af menighedsrådene efter 1980. Jf. vedlagte hovedindstilling.

Med venlig hilsen

Kirsten Villadsen Kristmar

Vicedirektør

Bilag til brev om høring af nye bestemmelser om bevaring og kassation af arkivalier skabt af menighedsrådene:

Hovedpunkterne i indstillingen er:

- Folkekirkens hierarkiske opbygning medfører, at dens arkivdannelse på forskellige niveauer rummer en del redundant materiale. Det gælder også menighedsrådene.
- Overgangen fra konventionelle til digitale arkivalier har øget behovet for nye bestemmelser. Siden 2012 har menighedsråd skullet lægge budgetter og regnskaber på nettet. Fra omkring samme tid har mange menighedsråd lagt deres mødereferater fra åbne møder på nettet, hvor de ”høstes” af Det Kongelige Bibliotek.

Ifølge bekendtgørelse nr. 129 af 24.2.2003 er følgende arkivalier fra menighedsrådene bestemt til bevaring:

- 1) Forhandlingsprotokoller og mødereferater for menighedsråd og fælles menighedsråd og
- 2) Forhandlingsprotokoller og mødereferater for menighedsrådenes forretningsudvalg.
Forhandlingsprotokoller og mødereferater for menighedsrådenes forretningsudvalg kan rumme en mangfoldighed af emner. Forhandlingsprotokollerne fra åbne menighedsrådsmøder ligger sædvanligvis på nettet fra omkring 2013 og fremefter. Før menighedsrådsreferaterne blev lagt på nettet, vil nogle småsager gå tabt, hvis menighedsrådenes arkivalier kasseres. Det gælder også evt. dissens i menighedsråd samt referater fra lukkede møder, der i sagens natur ikke lægges på nettet. Men hvis sagerne på lukkede møder vedrører ansættelse – eller udvikler sig til egentlige konflikter – vil de dokumenteres på provsti-, stifts- eller ministerieniveau.
- 3) Synsprotokoller for kirker.
Tilsyn samt vigtigere bygge- og restaureringssager findes ikke blot hos menighedsrådene, men også hos provstiudvalget. Bygge- og tegningsmateriale findes bevaret i provstiudvalgenes arkiver fra 2007, og denne bevaring skal fremover udstrækkes til også at omfatte papirarkiver, skabt før dette år, hvis menighedsrådsarkiver før 2007 kasseres.
- 4) Forhandlingsprotokoller og mødereferater for kirkegårdsudvalg.
Vigtige / de vigtigste sider af kirkegårdstilsynet bevares hos provstiudvalgene.
- 5) Planer og tegninger over kirkegårde.
Som udgangspunkt findes dette materiale kun i menighedsrådenes arkiver, men ved omlægning og udvidelse af kirkegårde, der kræver provstiudvalgets godkendelse, er materialet indsendt til provstiudvalget/sagkyndige. Oplysninger om registrerede gravminder findes hos provstiet, men gravmindernes placering findes formentlig kun på kirkegårdskort / kirkegårdsprotokol. Derfor må dette materiale ikke kasseres, så længe der administrativt eller retligt er behov for det, eller før

oplysningerne er overført til andet materiale, der bevares.

6) Begravelsesprotokoller, kirkegårdsprotokoller og gravstedsprotokoller.

Materialet findes hos menighedsråd; men må ikke kasseres af rådene, så længe oplysninger om placeringen af bevaringsværdige gravminder har retlig eller administrativ betydning, eller før de findes registreret i andet materiale, der bevares. Materialet kan have genealogisk interesse, fx oplysninger om familiegravsteder. Der findes allerede en kassationsbestemmelse vedrørende kirkegårdssystemer på det kommunale område.

7) Fundatser og forhandlingsprotokoller for legater, som administreres af menighedsrådet.

Det vurderes, at større legater hos menighedsrådene er yderst sjældne og derfor ikke kan berettige til at opretholde en bekendtgørelse om bevaring på området.

8) Forhandlingsprotokoller og mødereferater for menighedsplejens bestyrelse og

9) Sager vedrørende menighedsplejen.

Materialet (8-9) findes ikke i andre arkiver. I de senere år er oplysninger om menighedspleje blevet lagt på nettet, så de bevares ved Det Kongelige Biblioteks ”høst” af danske netsider. Det Kongelige Bibliotek har oplyst, at sognebladene, hvor aktiviteter af forskellige slags annonceres, bliver bevaret, da de er omfattet af pligtaflevering. Initiativer, som gennemføres i sognet, er således dokumenteret.

10) Andre arkivalier, som efter menighedsrådets skøn er af særlig historisk interesse.

Typisk kan der være tale om sognehistorier, tegninger m.m. Ved kassation af menighedsrådsmateriale vil dette materiale kun blive bevaret, hvis det er videresendt til provsti- eller stiftsøvrighedsarkiver.

Med hensyn til bekendtgørelse vedrørende arkivalier fra provstier og provstiudvalg indstilles det, at der merbevares korrespondancesager samt materiale vedrørende menighedsrådenes syn.

Sammenfatning

De fleste og væsentligste funktioner, som menighedsrådene udfører, er dokumenteret i andet materiale. Derimod kan man næppe finde menighedsrådenes daglige håndtering af mindre problemer og forhold i andet materiale. Fra de seneste år vil informationerne til dels kunne findes i referater, som lægges på nettet. For perioden 1980 til ca. 2013 vil kassation af menighedsrådsarkivalier medføre et informationstab, der imidlertid modvirkes ved en merbevaring af materiale i provstiarkiverne. Informationstabet vurderes ikke at have en høj grad af blivende historisk værdi.